

Ветеринарно-санітарні вимоги, обов'язкові для виконання в галузі бджільництва:

1. Реєстрація пасіки здійснюється за місцем проживання фізичної особи або за місцезнаходженням юридичної особи відповідно до Порядку реєстрації пасік, затвердженому наказом Міністерства аграрної політики України від 20.09.2000 № 184/82.

2. Ветеринарно-санітарний паспорт, відповідно до вказаного Порядку, видається державною установою ветеринарної медицини після обстеження пасіки та проведення лабораторних досліджень підмору бджіл.

3. Ветеринарно-санітарний паспорт є офіційним документом, який слід пред'являти для отримання ветеринарного свідоцтва або довідки.

4. При розміщенні, облаштуванні пасіки, утриманні, годівлі, розведенні бджіл дотримуватися вимог Інструкції щодо попередження та ліквідації хвороб і отруень бджіл.

5. Власникам бджолосімей, бджолопакетів, маток, що перевозяться, видається ветеринарне свідоцтво (довідка) державними установами ветеринарної медицини. До перевезення на медозбір допускаються клінічно здорові бджолосім'ї, які піддавалися профілактичним обстеженням та обробкам, а також клінічному огляду перед відправленням.

6. Пасіки піддаються ветеринарно-санітарному обстеженню, не менше двох разів на рік з одночасним відбором зразків підмору, розплоду бджіл та іншого матеріалу.

7. При встановленні заразних захворювань бджіл пасіку оголошують неблагополучною та вводять обмеження на реалізацію продуктів бджільництва.

8. Для лікування бджіл застосовують лише зареєстровані в Україні препарати згідно з настановами щодо їх застосування

9. Підставою для реалізації меду на продовольчому ринку є наявність ветеринарно-санітарного паспорта та експертний висновок державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку.

Отримання ветеринарно-санітарного паспорта пасіки

Відповідно до ч. 1 ст.13 Закону України «Про бджільництво», з метою обліку пасік та здійснення лікувально - профілактичних заходів на кожному пасіку видається ветеринарно - санітарний паспорт.

Для отримання паспорта пасічник повинен звернутися до територіального управління Головного управління Держпродспоживслужби із відповідною заявою.

Видача паспорта пасіки здійснюється в день звернення.

До заяви додається заповнений та підписаний власником пасіки або уповноваженою ним особою паспорт пасіки. Після отримання територіальним органом компетентного органу в письмовій або електронній формі заяви про видачу паспорта пасіки та заповненого паспорта пасіки, посадова особа територіального органу компетентного органу вносить інформацію до Реєстру паспортів пасік та здійснює видачу паспорта.

У разі припинення діяльності пасіки власник пасіки або уповноважена ним особа протягом десяти календарних днів письмово інформує про це територіальний орган компетентного органу, що здійснював видачу паспорта пасіки.

Територіальний орган компетентного органу протягом п'яти календарних днів у Реєстрі паспортів пасік змінює статус пасіки із зареєстрованої на ліквідовану.

Паспорт пред'являється при продажу і обміні воскосировини, купівлі вошини і є підставою для видачі ветеринарних свідоцтв при вивезенні (продажу) бджіл і продуктів бджільництва.

Відповідно до вимог ст. 25 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» державна реєстрація є обов'язковою для суб'єктів господарювання, які займаються утриманням та розведенням бджіл. Оператору ринку необхідно лише подати заяву до територіального органу Держпродспоживслужби, детальну інформацію про вид діяльності та копію ветеринарно-санітарного паспорта на пасіку.

Наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 10.02.2016 № 39 «Про затвердження Порядку проведення державної реєстрації потужностей, ведення державного реєстру потужностей операторів ринку та надання інформації з нього заінтересованим суб'єктам» визначено механізм здійснення реєстрації.

Державна реєстрація потужностей здійснюється компетентним органом шляхом внесення відповідної інформації до реєстру на безоплатній основі. Потужностям у реєстрі присвоюється особистий реєстраційний номер.

Не пізніше ніж за 10 календарних днів до початку роботи потужності оператор ринку зобов'язаний подати (надіслати) до територіального органу компетентного органу заяву про державну реєстрацію потужності, в якій зазначаються найменування, ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, місцезнаходження або прізвище, ім'я, по батькові, реєстраційний номер облікової картки платника податків місце проживання оператора ринку, назва (опис) потужності, її адреса, заплановані види діяльності та перелік харчових продуктів, виробництво та/або обіг яких планується здійснювати, вид оператора ринку за класифікацією суб'єктів господарювання, визначеною Господарським кодексом України (суб'єкт мікро-, малого, середнього або великого підприємства).

Заява про державну реєстрацію потужності засвідчується підписом оператора ринку або уповноваженої ним особи та реєструється територіальним органом компетентного органу в день її надходження.

Рішення про державну реєстрацію потужності або про відмову у такій реєстрації приймається протягом 10 календарних днів після отримання відповідної заяви оператора ринку. Копія рішення про державну реєстрацію потужності або про відмову у такій реєстрації надається (надсилається) оператору ринку протягом трьох робочих днів з дня його прийняття.

У випадку отруєння бджіл необхідно провести такі дії:

- скорочувати гнізда сімей, що втратили багато льотних бджіл, відповідно до їхньої сили, виймають в першу чергу медові й пергові рамки, особливо зі свіжопринесеним нектаром і пилком, а також рамки з відкритим розплодом, не обсижені бджолами;

- забезпечувати сім'ї бджіл водою, наливаючи її в стільники, годівниці, пергою, підгодовують цукровим сиропом, по мірі виходу молодих бджіл ці сім'ї підсилюють;

- звернутися до голови сільської (селищної) ради з офіційною заявою про створення комісії для засвідчення факту загибелі бджіл та здійснення відбору проб в склад якої входять:

- представник сільгосп підприємства, що проводило обробіток;
- представники Держпродспоживслужби (фахівці ветеринарної медицини, фітосанітарної безпеки, за дотриманням санітарного законодавства);
- представник сільської ради; господар пасіки;
- декілька свідків для засвідчення факту отруєння бджіл;

- зібрати протягом 24 годин зразки загинувши бджіл, шматочки свіжого пилку та меду і направити на проведення аналізу.

- відібрати зразки бджіл, які загинули шматочок щільника (15x15) з свіжопринесеним нектаром та квітковим пилком. У кожний відібраний зразок вкладають листок з надписом часу та дати відбору, засвідчені підписами членів комісії. Також відбираються зразки рослини, яку обробляли, зразки відбирають по діагоналі через поле і не менше 10 пакетів, також вкладаючи надпис з часом та датою відбору, засвідчені підписами членів комісії;

- скласти акти проведеної роботи, які отримують всі члени комісії (окрім свідків);

- направити зразки відібраних проб бджіл, які загинули, меду, перги, відібраних рослин з поля, де проводився обробіток разом з складеними актами в лабораторії, які акредитовані на проведення досліджень;

- в разі необхідності зібрані документи направляють до суду.

Порушення законодавства в галузі бджільництва тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільно - правову та кримінальну відповідальність згідно з законами України.